

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5C/77/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416201541
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8416201541.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: Š. Q., N.. XX.XX.XXXX, A. S. XXXX/X, XXX XX K., o zaplatenie 563,19 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 434 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 20.6.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 54 % k rukám zástupcu žalobkyne do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdneho úradníka o výške tejto náhrady.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 18.3.2016 v jej konečnej úprave pripustenej uznesením súdu z 18.7.2018 č.k. 5C 77/2016-52 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom zaplatenia 563,19 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75% ročne od 17.4.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tvrdeniami, že dňa 7.6.2012 právna predchodkyňa žalobkyne spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) uzavrela so žalovaným zmluvu o pôžičke evidenčné číslo 7109664. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky.

Na základe tejto zmluvy spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanému pôžičku vo výške 990 eur. Žalovaný podľa zmluvy mal pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 16,50 eur.

Žalovaný povinnosť riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku porušil. Do dňa podania žaloby zaplatil len 66 eur.

Vzhľadom na uvedené porušenie zmluvy spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. listom z 27.3.2013 označeným ako predžalobná upomienka žalovaného vyzvala k okamžitej úhrade všetkých dlžných splátok pôžičky jednorázovo.

Žalovaný svoj dlh zo zmluvy po zosplatnení pôžičky nezaplatil. Dlh ku dňu podania žaloby predstavoval 563,19 eur.

Žalobou si žalobkyňa uplatňuje aj úroky z omeškania so zaplatením peňažného dlhu v zákonnej výške.

3. Podľa § 167 ods. 2 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinného od 1.7.2016 (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) súd dňa 10.9.2016 doručil žalobu spolu s jej prílohami žalovanému na vyjadrenie.

Žalovaný sa k žalobe a jej prílohám v stanovenej lehote nevyjadril.

4. Súd spor prejednal a rozhodol v súlade s ust. § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku bez pojednávania a dňa 8.3.2019 vyhlásil rozsudok tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

5. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitosti podania strán uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Podľa § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Podľa § 186 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

6. Žalovaný nepoprel tvrdenie žalobkyne, že dňa 7.6.2012 uzavrel zmluvu o pôžičke č.7109664 za podmienok tak, ako ich žalobkyňa špecifikovala v žalobe.

Pokiaľ však ide o výšku pôžičky, z listiny označenej ako „Zmluva o poskytnutí pôžičky“ č. 7109664 (ďalej len „zmluva o pôžičke“) vyplýva, že zmluvou sa spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) zaviazala poskytnúť žalovanému pôžičku vo výške 500 eur, nie 990 eur tak, ako to uviedla žalobkyňa v žalobe. Suma 990 eur je v zmluve o pôžičke uvedená ako celková suma, ktorú pri celkových nákladoch pôžičky vo výške 490 eur sa žalovaný zaviazal zaplatiť spoločnosti Consumer Finance Holding v 60 splátkach vo výške po 16,50 eur. Zmluva ďalej obsahuje údaje o termíne konečnej splatnosti úveru „6/2017“, o ročnej úrokovej sadzbe 35,87%, ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) 35,87%, a o priemernej hodnote RPMN 46,52%.

7. Žalovaný nepoprel a súd na základe výsledkov dokazovania nepovažoval za závažnejšie spochybnené ani tvrdenia žalobkyne, že žalovaný poskytnutý úver nesplácal riadne a včas.

Žalovaný nepoprel tvrdenie žalobkyne, že na zaplatenie pôžičky a nákladov s ňou spojených do podania žaloby zaplatil len 66 eur.

Žalovaný tiež nijako nespochybnil žalobkyňou predložený „Prehľad splátok a úhrad,“. Podľa tohto prehľadu žalovaný v období od 7.6.2012 do 7.2.2016 zaplatil celkom štyri splátky po 16,50 eur, z toho poslednú 30.8.2012.

8. Z listiny označenej ako „Predžalobná upomienka“ zo dňa 27.3.2013 vyplýva, že týmto listom spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. žalovanému oznámila, že nakoľko predchádzajúce upozornenia na splácanie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke nevzal vážne, vyzýva ho v súlade s všeobecnými obchodnými podmienkami k úhrade všetkých splátok pôžičky jednorázovo a k zaplateniu sumy 930,60 eur do 3 dní od doručenia listu.

Podľa poštovej doručky list doručovaný žalovanému na adresu označenú v žalobe žalovaný v odbernej lehote neprevzal, a pošta ho odosielateľovi vrátila dňa 13.4.2013.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 7.6.2012 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 veta tretia Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak

je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Vychádzajúc z cit. ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

Zmluva o úvere, ktorú ako zmluvný typ upravuje cit. ust. § 497 Obchodného zákonníka, patrí medzi absolútne obchodné vzťahy, tzn. že v zásade by sa mala vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 261 Obchodného zákonníka). Nie je pritom v zásade rozhodujúci subjekt ani objekt záväzkového vzťahu, teda ani povaha účastníkov zmluvného vzťahu z hľadiska, či sú alebo nie sú podnikateľmi. Avšak v prípade, ak účastníkom takéhoto obchodného úverového vzťahu je spotrebiteľ, obchodný vzťah založený zmluvou o úvere nadobúda aj spotrebiteľský charakter. V takomto prípade vzťah má zmiešaný spotrebiteľsko - obchodný charakter, ktorý sa prejaví v tom, že sa naň budú aplikovať aj normy spotrebiteľského práva ako *lex specialis*.

11. Súd zastáva názor, že zmluva o pôžičke uzavretá stranami (resp.ich právnymi predchodcami) dňa 7.6.2012 má charakter spotrebiteľskej zmluvy o úvere, a že žalovaný má v tomto právnom vzťahu postavenie spotrebiteľa.

Záver, že žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, tzn. že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva jednak z označenia žalovaného v zmluve údajmi fyzickej osoby - nepodnikateľa, ako aj z celkového obsahu zmluvy, ktorá obsahuje pojmy ako „Celkové náklady spotrebiteľa“, a (okrem iného) „Pôžička: znamená bezúčelový spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Klientovi Spoločnosťou“.

12. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy o úvere v prejednávanej spore upravoval špeciálny zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Tento zákon má vo vzťahu k Obchodnému a Občianskemu zákonníku postavenie *lex specialis*.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Podľa § 9 ods.1 veta prvá zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. Súd mal za to, že v prejednávanej spore sa jedná o spotrebiteľský úver upravený zákonom o spotrebiteľských úveroch. Preto zmluva o tomto spotrebiteľskom úvere musí mať náležitosti vyžadované týmto zákonom.

V zmluve v prejednávanej spore absentuje podstatná obsahová náležitosť, a to údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). Zmluva obsahuje len údaj o výške, počte a termínoch anuitnej splátky, a to 6 splátok po 16,50 eur so splatnosťou 20. deň v mesiaci. Vychádzajúc z citovaného § 11 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch zákon absenciu uvedenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nespája s následkom neplatnosti zmluvy. Poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto súd v prejednávanej spore spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. K tomu súd ďalej udáva:

14. V súvislosti s absenciou údajov podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 9.11.2016 vo veci C-42/15 (Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Biróovej) súd udáva, že tento rozsudok nie je spôsobilý zmeniť vyššie uvedený právny záver o tom, že spotrebiteľský úver v prejednávanej veci je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Keďže ide o rozpor medzi Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „smernica“) a vnútroštátnym zákonom o spotrebiteľských úveroch, je potrebné vyriešiť otázku, či smernici možno priznať priamy alebo nepriamy účinok.

Vychádzajúc z ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ v otázke priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku, spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce mu povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe jednotlivci. Preto priamy účinok smernice je v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec domáha svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice, nie medzi jednotlivcami.

Nepriamy účinok smernice v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ znamená, že vnútroštátne súdy sú povinné vykladať vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice, teda eurokonformne. Tento eurokonformný výklad však nie je absolútny. Nemôže nahradiť výslovné znenie vnútroštátneho zákona. Súd v danom prípade zastáva názor, že smernici nemožno priznať ani nepriamy účinok, nakoľko vzhľadom na výslovnú úpravu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy o úvere by priznanie nepriameho účinku smernice znamenalo výklad contra legem.

15. Vo vzťahu k záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 súd poukazuje aj na príspevok doc. JUDr. Martiny Jánošíkovej, PH.D, docentky Ústavu medzinárodného práva a európskeho práva: „Otázne však je, ako by na tento záver mal zareagovať sudca rozhodujúci konkrétny spor. Ak totiž zistí, že neuvedenie konkrétnej náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere by malo byť v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 sankcionované zánikom nároku veriteľa na úrok a poplatky, ale súčasne dospeje k záveru, že ide o náležitosť, ktorej neuvedenie v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemá vplyv na možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah jeho záväzku, tak vlastne narazil na rozpor medzi vnútroštátnou úpravou a právom Únie. Keďže však norma práva Únie má v tomto prípade podobu smernice, vzhľadom na horizontálny právny vzťah medzi veriteľom a spotrebiteľom nemôže mať smernica priamy účinok. Zistený rozpor je teda možné vyriešiť len prostredníctvom nepriameho účinku smernice, čo znamená, pokúsiť sa o taký výklad zákona č. 129/2010 Z.z., ktorým sa rozpor odstráni. Domnievam sa však, že v tomto prípade by sudca narazil na jednu z hraníc povinností eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva, ktorou je zákaz výkladu contra legem. Nevie si totiž predstaviť, akou výkladovou metódou by bolo možné objísať príkaz považovať zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov obsiahnutú v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010. Nešlo by už podľa môjho názoru o výklad práva, ale o sudcovskú tvorbu práva“.

16. V čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zákonodarca v zákone o spotrebiteľských úveroch (§ 9 ods. 2 písm. k), aktuálne § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch) výslovné ustanovoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať aj: „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,“.

Súd je totoho názoru, že tak explicitne presné jazykovo vymedzené ustanovenie zákona nemožno cez prizmu eurokonformného výkladu ignorovať. Zákonodarca tiež v cit. § 11 zákona o spotrebiteľských

úveroch jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou tejto obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd nevidí žiadny dôvod na odklon od tak výslovne formulovaného vnútroštátneho predpisu platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere.

17. Na podporu tohto svojho záveru súd poukazuje aj na väčšinové stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého: „1. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. (ďalej aj „sporné pravidlo“) obsahuje právo spotrebiteľa na uvedenie splátok istiny spotrebiteľského úveru ako aj splátok úrokov a poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá taký výklad sporného pravidla, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k poplatkom (porov. rozsudok NS SR z 28.06.2016 sp.zn. 7Sžo/61/2015, porov. tiež pri použití historického výkladu k totožnej dikcii podľa zákona č.258/2001 Z.z. rozsudok NS SR sp.zn. 7Cdo/128/2016). Uvedené zákonné pravidlo sa deroguje s účinnosťou od 01.05.2018 novelou zákona č. 129/2010 Z.z. vykonanou zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Do nadobudnutia účinnosti uvedenej novely nie je v súlade s princípmi súkromného práva docieľať ten istý derogačný efekt súdmi tzv. eurokonformným výkladom, pretože ten by odporoval zákazu eurokonformného výkladu contra legem, odporoval by princípu právnej istoty, nebol by súladný ani s výkladom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, keďže Súdny dvor EÚ za eurokonformnú považoval len a) amortizačnú tabuľku a po b) len vo vzťahu k istine. Sporné zákonné pravidlo pritom predpokladá oveľa širší diapazón možnosti špecifikácie splátok spotrebiteľského úveru než je amortizačná tabuľka a než je len špecifikácia istiny. Navyše, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS predpokladá na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) údaje o splátkach, a to tak, aby transparentne bolo zrejmé, že tam nie sú uvedené poplatky, ktoré môžu byť v splátkach zahrnuté, ale do RPMN sa nezapočítavajú (čl. 19 ods. 2 smernice 2008/48/ES). Smernica taktiež výslovne predpokladá informovanie spotrebiteľov o špecifikácii splátok úrokov a poplatkov(čl. 10 ods. 1 písm. j), príloha II.,2.).

18. Ďalej súd poukazuje tiež na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2018 č.k. 5Co 30/2018-128 s tým, že plne sa stotožňuje s argumentáciou krajského súdu odôvodňujúcou odklon od rozhodnutia NS SR zo dňa 22.2.2018 sp.zn. 3Cdo/146/2017 v otázke nepriamemu účinku smernice.

19. Súd ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spočívajúce v nerozčlenení splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, a neurčení jasných termínov ich splatnosti, považuje tiež za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. a) a o) Občianskeho zákonníka.

20. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Podľa § 53 ods. 4 písm. o) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú aj tie ustanovenia, ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi.

Podľa § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon na ochranu spotrebiteľa“) obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9.

Podľa § 8 ods. 3 a 4 zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to,

aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

21. V prípade nečlenenia splátok úveru na splátky istiny, úrokov a jednotlivých ďalších nákladov úveru a neuvedenia jasného termínu splatnosti u každej z položiek istiny a nákladov úveru spotrebiteľ od samého počiatku síce vie, že celkovú čiastku, ktorú sa zaviazal veriteľovi zaplatiť, má plniť mesačnými splátkami v dohodnutom počte a výške. Od počiatku však nevie, koľko má hradíť na istinu a koľko a kedy má zaplatiť na tú ktorú odplatu veriteľovi, teda na úroky, jednotlivé poplatky za úver, a pod. Veriteľ pritom od začiatku má o týchto skutočnostiach vedomosť, pričom spotrebiteľovi túto informáciu neposkytne. Je to teda veriteľ, ktorý svojvoľne podľa vlastného uváženia priraduje platby spotrebiteľa a určuje, akú časť a kedy použije na splátku istiny, akú a kedy na tú ktorú svoju odmenu (úroky, poplatky a pod). Spotrebiteľ nemá žiadnu možnosť túto činnosť veriteľa kontrolovať. Ak by si aj spotrebiteľ aktívne vyžiadal tzv. amortizačnú tabuľku, nič to nemení na skutočnosti, že priradenie splátok spotrebiteľa k istine a jednotlivým položkám nákladov úveru zaplateným do momentu vyžiadania si amortizačnej tabuľky by aj tak bolo v réžii veriteľa a spotrebiteľ by nemal žiadnu možnosť to ovplyvniť.

Súd zastáva názor, že spotrebiteľ musí od počiatku mať vedomosť o tom, ako veriteľ bude priradovať jednotlivé splátky k istine a k ostatným položkám nákladov spojených s úverom, a veriteľ musí túto skutočnosť spotrebiteľovi na začiatku oznámiť. Inak sa jedná o nekalú obchodnú praktiku v zmysle cit. § 7 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa v spojení s cit. § 7 ods. 4 a § 8 ods. 3 a 4 zákona o ochrane spotrebiteľa. Informácia o splácaní odmeny veriteľovi, teda úrokov, jednotlivých poplatkov a podobne, je pre spotrebiteľa jednou z najpodstatnejších informácií v zmluve s spotrebiteľskom úvere vôbec. Veriteľovi pritom nemôže robiť problém túto informáciu do zmluvy včleniť. Informáciu však do zmluvy zámerne nevkladá a skrýva ju. Takouto obchodnou praktikou je veriteľom spôsobovaná značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy nemá možnosť oboznámiť sa, v akej výške bude mesačne splácať istinu úveru a v akej výške platiť jednotlivé odmeny veriteľovi, a iba veriteľ určuje, aká časť bude na čo použitá. Spotrebiteľ nemá možnosť do toho akokoľvek zasiahnuť.

22. V prejednávanej spore súd vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že žalobkyňa žalovanému titulom úveru poukázala na úverový účet peňažné prostriedky vo výške 500 eur, a že žalovaný doposiaľ na tento úverový účet zaplatil celkom 66 eur.

Vychádzajúc zo záveru, že úver v predmetnom spore je bezúročný a bez poplatkov, súd prijal záver, že žalobkyňa nemá nárok na požadované zmluvné úroky a poplatky, a že žalovaný doposiaľ z istiny úveru nevrátil 434 eur (500 eur - 66 eur).

23. Pokiaľ ide o splatnosť tejto dlžnej istiny úveru vo výške 434 eur, súd vychádzal zo skutočnosti, že podľa zmluvy o úvere konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.6.2017. Preto bez ohľadu na tvrdenia žalobkyne o tzv. predčasnom zosplatnení úveru možno konštatovať, že celá nevrátená istina úveru je v čase rozhodovania súdu už splatná.

Súd preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť celú nevrátenú istinu úveru vo výške 434 eur.

Žalobu súd vo zvyšnej časti, tzn. vo výške rozdielu medzi žalovanou sumou 563,19 eur a sumou 434 eur, vzhľadom na vyššie uvedený záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako nedôvodnú zamietol.

24. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Žalobkyňa požadovala úroky z omeškania zo sumy 563,19 eur od 17.4.2013, tzn. odo dňa nasledujúceho po dni, kedy podľa jej tvrdenia vyhlásila tzv. predčasnú splatnosť celého úveru. Podľa zmluvy o úvere konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.6.2017.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Bolo na žalobkyni, aby preukázala, že si právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka účinne uplatnila, ako aj splnenie všetkých zákonných predpokladov pre jeho uplatnenie upravených v cit. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to že právo uplatnila najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne, že žalovaného ako spotrebiteľa na toto právo upozornila v lehote nie kratšej ako 15 dní. Podľa cit. právnej úpravy § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je totiž podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné.

27. Na základe výsledkov dokazovania vykonaných v spore súd nemohol prijať záver, že žalobkyňa preukázala, že si právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka riadne uplatnila.

Žalobkyňa síce preukázala, že listom zo dňa 27.3.2013 žalovanému oznámila, že si právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka uplatňuje. Neuviedla však žiadne tvrdenia a nepreukázala, že by pred uplatnením tohoto práva bola žalovaného na jeho uplatnenie účinne upozornila tak, ako to predpokladá cit. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

28. Preto súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania v zákonnej výške z nevrátenej istiny úveru 434 eur až odo dňa nasledujúceho po splatnosti poslednej splátky, tzn. odo dňa 20.6.2017.

V prevyšujúcej časti súd žalobu aj v časti jej príslušenstva zamietol.

29. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

30. O náhrade trov konania súd v spore rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 Civilného sporového poriadku .

Obe strany boli v spore úspešné čiastočne. Pomer ich úspechu predstavuje 77% : 23% (563,19 eur : 434 eur). Po odpočítaní neúspechu preto žalobkyni príslúcha právo na náhradu trov konania v rozsahu 54 % trov (77% - 23%).

O výške priznanej náhrady rozhodne po právoplatnosti tohoto rozsudku samostatným uznesením súdny úradník.

Poučenie:

Proti výrokom I.- III. rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).